

Visie op en verbeelding van aanpassing bruggen

VTW-nummer: VTW-009

Datum: 03-03-2021

Binnen het project Droge voeten Sint Oedenrode voor Waterschap De Dommel heeft het waterschap gevraagd om als onderbouwing van de technische en budgettaire berekeningen, een visie op de aanpassing van de bruggen op te stellen en het wensbeeld hiervan te visualiseren.

Binnen het project zijn vier bruggen opgenomen:

1. Neulbrug
2. Brug Cathalijnepad
3. Brug zwembad/Dommelpark
4. Philippusbrug

Visie op de aanpassing van de bruggen

Project Droge Voeten voor Sint Oedenrode heeft als doel om tegelijk met de verbetering van het watersysteem, het landschap van het Dommeldal door Sint Oedenrode nog mooier, beter beleefbaar en toegankelijker te maken. De beleving van de Dommel wordt in belangrijke mate bepaald door de bruggen die weerszijden van het winterbed van de Dommel verbinden. Bruggen beïnvloeden de beleving van de Dommel op drie aspecten:

- A. Integraal ruimtelijk beeld (denk hierbij aan samenhang, accentuering of ondergeschiktheid)
- B. Beleving van de Dommel vanaf de bruggen (door uitzichthoogte en accentuering)
- C. Toegankelijkheid van het winterbed (door passeerhoogte en zicht/licht onder de brug)

De bruggen worden in deze notitie op bovenstaande aspecten beoordeeld. Naast de in deze notitie beoordeelde aspecten die de beeldkwaliteit bepalen, zijn kosten, duurzaamheid en comfort van de brug van belang bij de weging.

A Integraal ruimtelijk beeld

Fiets- en voetbruggen

Voor de bruggen over de Dommel binnen het project Droge Voeten voor Sint Oedenrode beogen we een samenhangend en terughoudend beeld. Met het beeld van de voet- en fietsbruggen (1, 2 en 3) sluiten we aan bij de in Sint Oedenrode reeds ingezette beeldtaal voor bruggen. Sint Oedenrode kent met de huidige Neulbrug, Aesopusbrug, Katoenbrug en de Hooibrug een traditie van landschappelijke inpassing van voetbruggen. Het betreft hier telkens ranke bruggen die door het sturen van zichtlijnen en de vormgeving van de brug een relatie leggen met de Dommel. De bruggen bieden optimale beleving van het landschap. De huidige Neulbrug sluit bovendien aan op de beeldkwaliteit van project Dommelpark. De huidige bruggen Cathalijnepad en zwembad/Dommelpark zijn sobere houten fiets- en voetbruggen.

Het wensbeeld vanuit een integraal ruimtelijk beeld is een 'familie' van voet- en fietsbruggen (1, 2 en 3) met een eenduidige vormgeving, rank brugdek, met transparante railing (spandraden of ranke spijlen) en houten handregel. De Neulbrug mag als onderdeel van de verbinding-sas centrum-Kienerhoef extra in het oog springen, waar de bruggen Cathalijnepad en zwembad/Dommelpark soberder en terughoudender mogen zijn.

Philippusbrug

De Philippusbrug verhoudt zich in beeld tot bovengenoemde fiets- en voetbruggen, maar nog meer tot de andere auto-, fiets- en voetbruggen over de Dommel in Sint Oedenrode. De andere bruggen zijn de historische Hambrug en twee bruggen in de Corridor. De Philippusbrug sluit vanwege de naoorlogse aanleg en in beeld eerder aan op de twee bruggen van de Corridor dan de Hambrug. De twee bruggen van de Corridor hebben gemeen dat ze een verjongend dek hebben. De zuidelijke brug kent separate fiets- en voetbruggen die weer gekenmerkt zijn door een railing van spandraden en een houten handregel. De rijbaan heeft aan weerszijden en stalen buizenrailing, hetgeen ook geldt voor de noordelijke brug die uit één dek bestaat. Het wensbeeld voor de Philippusbrug vanuit een integraal ruimtelijk beeld is een eenduidige vormgeving en een rank, naar beide zijden verjongend brugdek. De railing wordt zo transparant mogelijk uitgevoerd.

B Beleving van de Dommel vanaf de bruggen

De beleving van de Dommel vanaf de bruggen wordt bepaald door het (uit)zicht vanaf het dek en de mate waarin de passant wordt geattendeerd op het passeren van de Dommel. De beleving van de Dommel speelt een grote rol bij de Neulbrug, een kleine rol bij de bruggen Cathalijnepad en zwembad/Dommelpark en een marginale rol bij de Philippusbrug. De Neulbrug ligt op het knooppunt van de as centrum-Kienerhoef en de groen-blauwe as van de Dommel. Deze ligging rechtvaardigt bijzondere aandacht voor de beleving van de Dommel vanaf de Neulbrug. Het wensbeeld voor de voet- en fietsbruggen (1, 2 en 3) is een transparante railing met houten handregel die uitnodigen om naar de Dommel te kijken. Bij de Neulbrug is gezien de ligging op het knooppunt ook een verblijfs-/uitzichtpunt gewenst.

C Toegankelijkheid van het winterbed

De toegankelijkheid van het winterbed wordt in belangrijke mate bepaald door de mogelijkheid om in het winterbed onder de brug door te kunnen lopen. Voldoende vrije hoogte is hiervoor voorwaarde. Doorgang onder de Neulbrug en onder de brug zwembad/Dommelpark is zeer wenselijk. Onder de brug Cathalijnepad is doorgang wenselijk, maar van minder groot belang. De Philippusbrug laat door het vlakke dek en de dikte van de constructie geen acceptabele doorgang toe. Om te voorkomen dat hier een onaangename ruimte ontstaat, dient verblijven onder de brug ook fysiek onmogelijk gemaakt te worden. **Het wensbeeld voor toegankelijkheid van het winterbed is een goede doorgang onder de voet- en fietsbruggen de Neulbrug, de brug zwembad/Dommelpark en de brug Cathalijnepad.**

Omschrijving beeldkwaliteit Neulbrug

Typologie: fiets- en voetbrug

Om de Neul en de Dommel als uitloopgebied bij Sint Oedenrode te betrekken, is ruim tien jaar geleden project Dommelpark gerealiseerd naar ontwerp van Vista landschapsarchitectuur en stedenbouw. Toegankelijkheid van de Neul en beleving van de Dommel staan hierin centraal. Architectonische kunstwerken als bruggen, landhoofden en kades zijn ontworpen in contrast met de omliggende natuurlijke omgeving. De bruggen die onderdeel uitmaken van de verbindingsas voor langzaamverkeer tussen de Markt en Kienehoef vormen hierin een samenhangend ensemble. De brug over de Dommel dient verlengd of vervangen te worden vanwege het te verbreden winterbed. Hierbij dient het ensemble in stand te blijven.

Hoofdeis

De fiets- en voetbrug over de Dommel ter hoogte van de Neulstraat (Neulbrug) sluit in beeld en uitstraling aan op de beeldkwaliteit zoals beoogd in plan Dommelpark. De brug heeft geen peiler in het zomerbed van de Dommel.

Onderliggende eisen

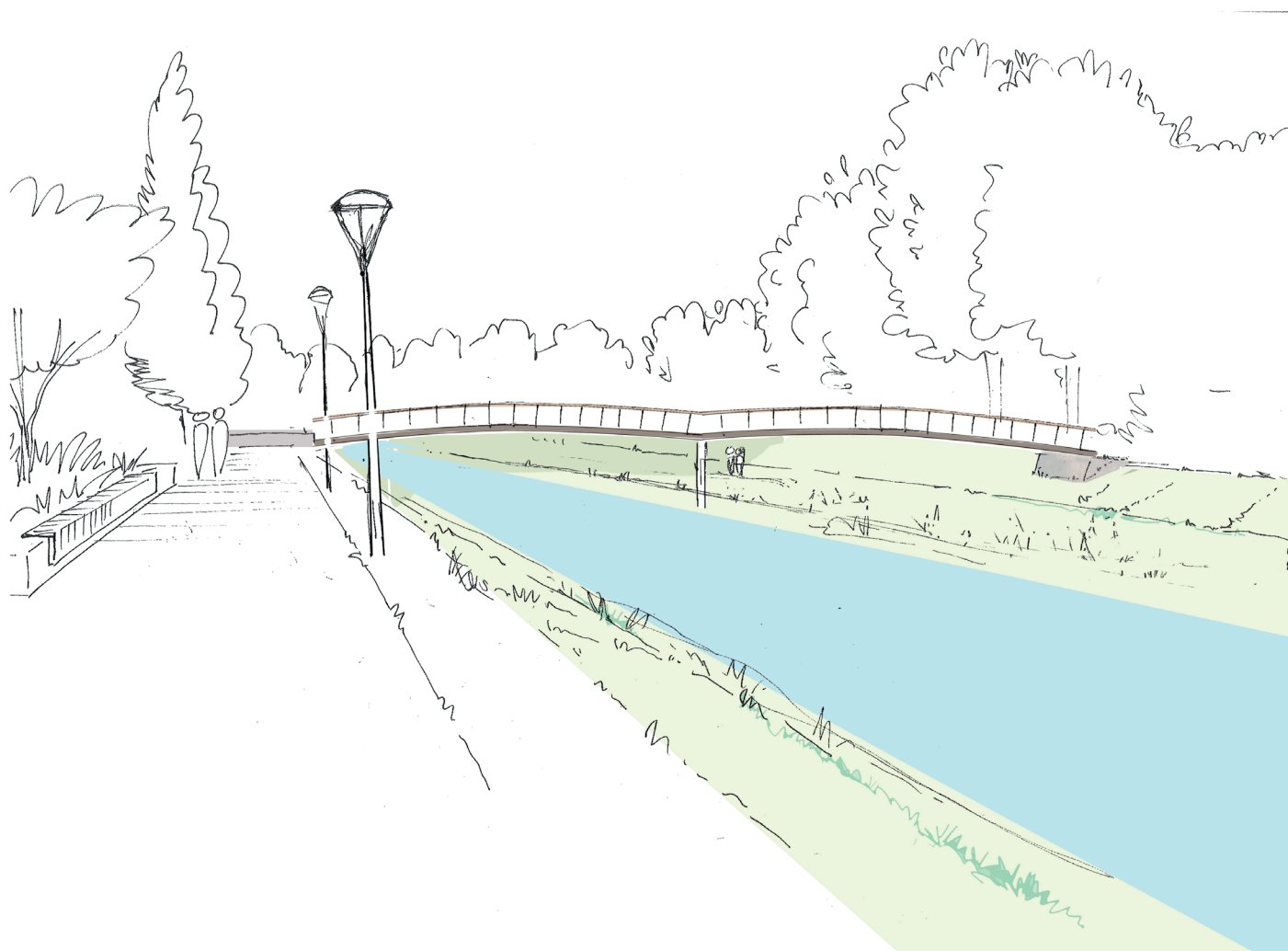
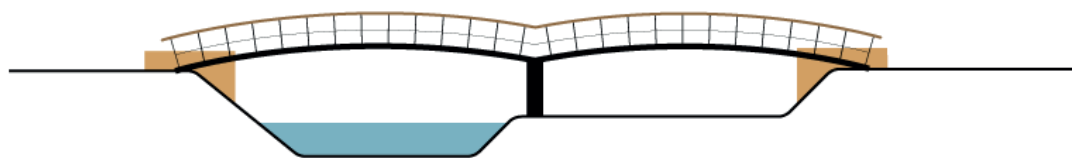
- De fiets- en voetbrug sluit in beeld en materialisatie maximaal aan bij het huidige ontwerp. Het ensemble van de verbindingsas blijft zo herkenbaar.
- De fiets- en voetbrug heeft een lichte toog, bij voorkeur over de gehele lengte.
- De railing is transparant uitgevoerd, bijvoorbeeld door standers met spandraden of ranke stalen standers. Hierbij rekening houdend met eisen tegen doorvallen, opklimbaarheid en robuustheid.
- Het brugdek heeft een ranke uitstraling door verjonging van het dek.
- De railing is voorzien van een handregel van hout.
- De fiets- en voetbrug is dermate vormgegeven dat deze attendeert op de aanwezigheid van de Dommel, nodigt uit om de Dommel te bekijken en biedt verblijfskwaliteit.
- De recreatieve verbinding onder de brug over het winterbed heeft een vrije hoogte van minimaal 2.40m en inrichting conform EVZ.

Varianten

Voor de Neulbrug worden twee varianten beoordeeld op beeldkwaliteit en landschappelijke inpassing:

1. Behoud van de huidige brug en deze verlengen met een vergelijkbare brug en een koppelstuk
2. Een nieuwe brug met 1 toog

Visualisatie variant 1

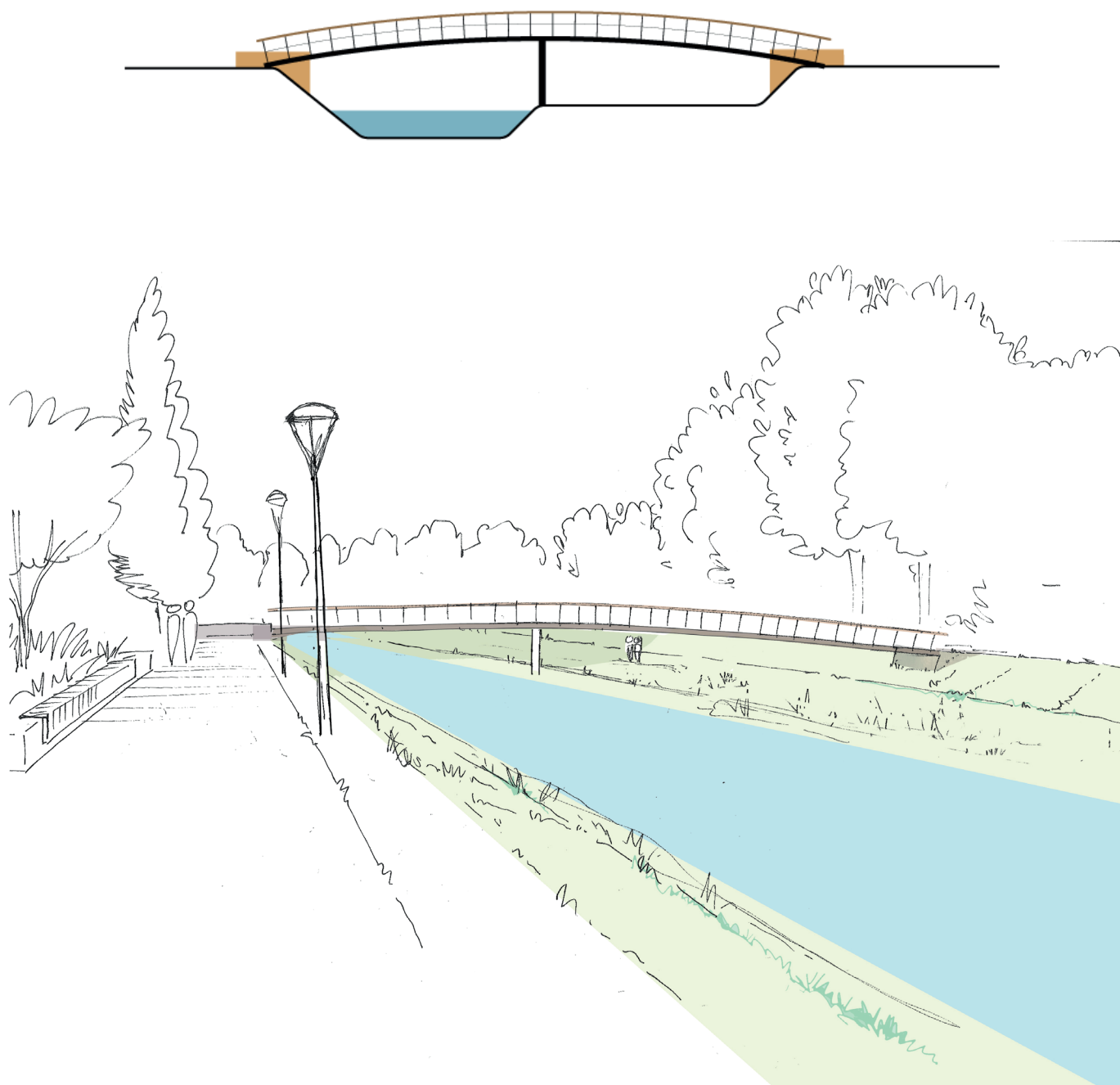
Beoordeling variant 1:

Integraal ruimtelijk beeld: geen eenduidige maar samengestelde vormgeving, transparante railing, houten handregel

Beleving van de Dommel vanaf de bruggen: + accentuering en zichtpunt goed mogelijk

Toegankelijkheid van het winterbed: + goede toegankelijk door vrije hoogte, naar verwachting minder dan bij 1 toog.

Visualisatie variant 2

Beoordeling variant 2:

Integraal ruimtelijk beeld: ++ eenduidige vormgeving, transparante railing, houten handregel

Beleving van de Dommel vanaf de bruggen: + accentuering en zichtpunt mogelijk

Toegankelijkheid van het winterbed: ++ goede toegankelijk door vrije hoogte

Omschrijving beeldkwaliteit bruggen Cathalijnepad en zwembad/Dommelpark

Typologie: fiets- en voetbrug

Voor de bruggen over de Dommel binnen het project Droge Voeten voor Sint Oedenrode beogen we een samenhangend en terughoudend beeld. Met het beeld van de voet- en fietsbruggen sluiten we aan bij de in Sint Oedenrode reeds ingezette beeldtaal voor bruggen.

Hoofdeis

- Fietsbruggen over de Dommel hebben een ranke uitstraling. De bruggen hebben geen peiler in het zomerbed van de Dommel.

Onderliggende eisen

- Fiets- en voetbruggen zijn als in een herkenbare stijl als 'familie' van elkaar en van de aanwezige fiets- en voetbruggen in Sint Oedenrode ontworpen. Hiermee wordt de landschappelijke kwaliteit en eenheid van het Dommeldal door Sint Oedenrode benadrukt.
- De railing is transparant uitgevoerd, bijvoorbeeld door staanders met spandraden of ranke stalen staanders. Hierbij rekening houdend met eisen tegen doorvallen, opklimbaarheid en robuustheid.
- De railing is voorzien van een handregel van hout of met een houten uitstraling.
- De recreatieve verbinding onder de brug over het winterbed heeft een vrije hoogte van minimaal 2.40m en inrichting conform EVZ.

Referenties van het wensbeeld rank, transparant met houten handregel:

Omschrijving beeldkwaliteit Philippusbrug

Typologie: auto-, fiets- en voetbrug

Hoofdeis

- De auto/, fiets- en voetbrug over de Dommel ter hoogte van de Rijckevorsel van Kesselstraat (Philippusbrug) heeft een eenduidige vormgeving en een verjongend brugdek. De brug heeft geen peiler in het zomerbed van de Dommel.

Onderliggende eisen

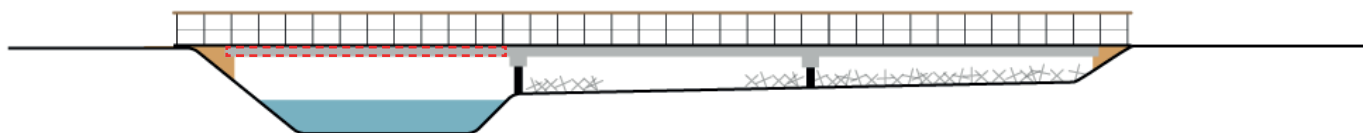
- De Philippusbrug heeft een eenduidige vormgeving.
- De railing is transparant uitgevoerd.
- Het brugdek heeft een ranke uitstraling door verjonging van het dek.
- Verblijven onder de brug wordt voorkomen door bijvoorbeeld water of stobben.

Varianten

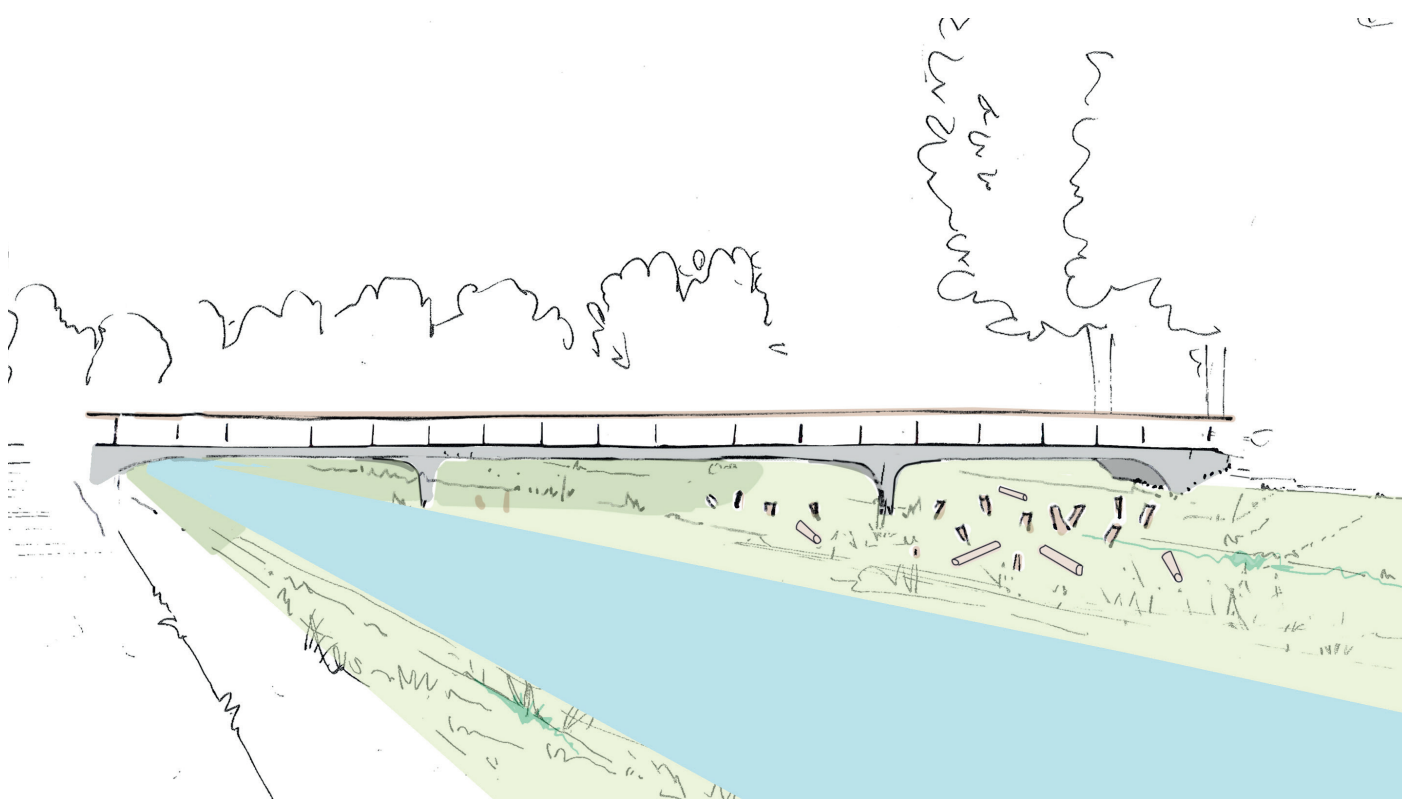
Voor de Philippusbrug worden twee varianten beoordeeld op beeldkwaliteit en landschappelijke inpassing:

1. Herplaatsen van het huidige brugdek in een nieuwe brug
2. Geheel nieuwe brug

Visualisatie van het wensbeeld

 = locatie hergebruik brugdek

Referentie van het wensbeeld ranke brug met verjongend brugdek

